

עלי ההגהה משיחת
ש"פ דברים

שבת חזון, תשעה באב (נדחה),
יום א', עשירי באב ויום ב', י"א באב ה'תשע"א

•
מאת כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן
מליובאוויטש

•
יוצא-לאור לש"פ דברים, שבת חזון, ת"ב (נדחה) ה'תשע"ט

- בפעם הראשונה -

יוצא לאור על ידי
"ועד הנחות התמימים"
ו"מפתח"

ברוקלין נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

Published and Copyright 2019 by

VAAD HANACHOS HATEMIMIM

788 Eastern Parkway | Brooklyn, New York 11213

•

MAFTEIACH

www.Mafteiach.app | www.RebbeDrive.com

2019 • 5779

Printed in the United States of America

נסדר לדפוס ע"י מנחם מענדל בן בת-שבע, ומנחם מענדל בן שרה נחמה

פתח דבר

לקראת ש"פ דברים, תשעה באב נדחה, הננו מוציאים לאור בזה – בפעם הראשונה – צילום עלי ההגהה ד"קונטרס שיחות ש"פ דברים, שבת חזון, תשעה באב (נדחה), יום א', עשירי באב (לפני תפילת ערבית) ויום ב', י"א באב (לאחרי תפילת ערבית) ה'תנש"א".

התודה והברכה נתונה למנהל "ועד הנהגות התמימים", הרב סימון שי' יעקבסאן, שמסר את עלי ההגהה לפרסום, וזכות הרבים תלוי בו.

אפליקציית "מפתח" הינו מיזם שמטרתו לרכז במקום אחד את האודיו, הוידאו, ההנחות הבלתי-מוגהות והמוגהות – לכל שיחה והתוועדות של הרבי.

יהי רצון שנזכה זיך זעהן מיטן רבי'ן, ולשמוע "תורה חדשה" תיכף ומיד ממש!

מערכת „מפתח”

ד' מנחם אב ה'תשע"ט
סיום הרמב"ם מחזור הל"ח והתחלת מחזור הל"ט
ברוקלין, נ"י.

בס"ד. משיחות ש"פ דברים, שבת חזון, תשעה באב (נדחה), יום א', עשירי באב
(לפני תפלת ערבית*), ויום ב', י"א באב (לאחרי תפלת ערבית) ה'תנש"א

א. די איצטיקע טעג - ובפרט קומענדיק פון שבת תשעה באב (נדחה) - זיינען ימים מסוגלים ביותר
אויף ביאת משיח צדקנו:

נוסף אויף דעם וואס ס'איז אן עיקר אין אמונת ישראל ("אני מאמין") אז "אחכה לו בכל יום
שיבוא",¹ בפירושו "שיבוא בכל יום" - ובפרט אין דעם איצטיקן זמן בכלל, ווי גערעדט לאחרונה
כו"כ פעמים, אז לויט אלע סימני הגאולה איז "הנה זה (משיח) בא"² תיכף ומיד ממש (און דאס וואס
משיח איז נאך ניט געקומען איז אינגאנצן ניט פארשטאנדיק) - איז דאס נאכמער אונטערשטראכן
אין די טעג פון חודש אב, ווי עס שטייט אין מדרש:³ "עלה ארי' במזל ארי' (חודש החמישי) והחריב
את אריאל (בית המקדש) כו' על מנת שיבוא ארי' (זה הקב"ה) במזל ארי' (והפכתי אבלם לששון)
ויבנה אריאל". ד.ה. אז אין חודש אב וועט זיין דער בנין בית המקדש השלישי, "מקדש אד' כוננו
ידיד".⁵ און נאכמער: דאס איז די כוונה און דער תנאי, וואס "על מנת" זה איז געווען דער חורבן
בית המקדש בחודש זה.⁶

ווי ס'איז אויך מודגש אין דעם נאמען פון דעם חודש (ווי ער ווערט אנגערופן ע"פ "מנהג ישראל
(וואס) תורה היא")⁷ - "מנחם אב"⁸, אז פאר "אב" (פאר דעם שם החודש אין תורה) איז מען מקדים
"מנחם" - נחמת הגאולה, וואס דאס באדייט אז אין דעם חודש קומט די נחמת הגאולה ("מנחם"), די
נחמה אויף אלע עניני אב, דורך מהפך זיין די ענינים בלתי רצויים פון דער ירידה בחודש אב צו אן
עלי הכי גדולה ("מנחם")⁹ - "שיבוא ארי' במזל ארי' ויבנה אריאל" (וואס "על מנת" זה איז געווען
די ירידה), כנ"ל.

ב. אין חודש מנחם-אב עצמו איז דאס נאך שטארקער אין דעם טאג פון תשעה באב, סיי מצד כללות
היום, און סיי מצד זיין קביעות בשנה זו ביום השבת:

חז"ל זאגן¹⁰ אז אין דעם טאג פון תשעה באב (יום שחרב הבית) "יליד מלכא משיחא". און דער
ענין חור'ט זיך איבער מחדש בכל¹¹ תשעה באב¹², און היות אז ביום הולדתו פון א מענטשן איז
"מזלו גובר"¹³, הייסט עס, אז בתשעה באב איז מתגבר מזלו של משיח צדקנו און ער איז א יום
מסוגל אויף דער גאולה האמיתית והשלמה.

און דאס איז אויך נוגע אין הלכה למעשה, ווי עס שטייט אין כתבי האר"ז¹⁴, אז מ'זאגט תפלת
נחם ("פסוקי נחמה") ביום תשעה באב במנחה - "כי אז במנחת ט"ב נולד המשיח הנקרא¹⁵ מנחם"¹⁶.
יש לומר, אז ווען תשעה באב איז חל בשבת (ווי בקביעות שנה זו), און דער תענית (ואמירת
נחם) איז נדחה ליום א', ווערן דאן נדחה נאר די ענינים בלתי רצויים - דער ענין הצום און די דיני
עיני ואבילות כו', אבער די ענינים חיוביים ורצויים - וואס ביום זה נולד מושיען של ישראל -
ווערן ניט נדחה אפילו אפגעשוואכט ח"ו דורך שבת. ואדרבה: די ענינים טובים שטייען נאכמער
בגלוי ובתוקף ביום השבת.¹⁷

און דער טעם לזה - יש לומר: וויבאלד אז אלע עניני העולם - כולל אויך די ענינים הכי נעלים
אין סדר השתלשלות (ווי אלע מלאכים און עשר ספירות וכו') - זיינען באשאפן געווארן "בשכיל

בתחלת השיחה כתב: מהיר

אחר התיבות "ווערן ניט נדחה" הוסיף:",

"אדער אפילו אפגעשוואכט", מחק תיבת "אדער" והוסיף "אפילו ניט אפגעשוואכט"

"די ענינים טובים שטייען נאכמער בגלוי ובתוקף", תיקן ל"נאך מער"

"ווי אלע מלאכים", מחק תיבת "אלע"

"און עשר ספירות וכו'", הוסיף "און אפילו עשר ספירות וכו'"

ישראל" (און "בשביל התורה")¹⁶, [און "מחשבתן של ישראל" איז אַ ~~אין~~ "קדמה לתורה"¹⁹ (וְאֵל תורה איז געגעבן געווארן צוליב אידן, שנאמר צו את בני ישראל, דבר אל בני ישראל)²⁰] - קען דאך נישט זיין א מציאות בעולם, כולל א קביעות בזמן (התלוי במהלך השמש והלכנה והמזלות)²¹ שנברא בשביל ישראל, וואס זאל שטערן אדער אפשוואכן ח"ו א המשכה וגילוי פון קדושה בא אידן, כולל ועאכו"כ אז ענין עיקרי בא אידן ווי לידת והתגברות מזלו של משיח (בתשעה באב).⁴ ועאכו"כ ווען עס רעדט זיך וועגן יום השבת (קביעת תשעה באב בשבת): וויבאלד אז אידן זיינען "בן זוג" ²² פון שבת וס"י שבת און ס"י אידן זיינען למעלה ונבדל מעניני העולם²³ (די אנדערע ימי השבוע, וואס יעדערער פון זיי האט א "בן זוג"), און שבת איז פארבונדן מיט דעם גילוי פון דער גאולה (ווי ס'איז מודגש אין שירו של יום, "מומור שיר ליום השבת, מומור שיר לעתיד לבוא, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"²⁴, (און יעדער שבת איז מעין זה) - קען מען דאך נישט זאגן, אז שבת זאל ח"ו דוחה זיין דעם ענין נעלה בא אידן פון לידת משיח צדקנו בתשעה באב. נאר אדרבה: שבת איז דוחה אלע ענינים בלתי רצויים פון אידן (צום ועיניו) און ענינים פון היפך הגאולה, און איז נאכמער מגלה ומחזק ביתר שאת וביתר עוז די עניני הגאולה בתשעה באב, דעם ענין פון לידת המשיח ביום זה.

ובפרט אז דער שבת (תשעה באב) איז שבת חזון, חזון מלשון מחזה: אין דעם שבת "מראין לכאורא" מישראל המקדש דלעתיד מרחוק" (כידוע די תורה בזה²⁴), ובפרט אז מ'איז דאס מבאר מיט א משל פון א לבוש ובגד ("מאב שיש לו בן יקר ועשה לו מלבוש יקר וכו'", אע"פ וואס דער נמשל רעדט וועגן בית המקדש), וואס באווייזט אז דער גילוי המקדש ווערט נמשך מער בגלוי בבחי' לבוש²⁵ (מקיף הקרוב), וואס איז נעענטער צו דעם אדם (ווי דער מקיף הרחוק פון בית)²⁶, ע"ד דער ענין פון בגדי כהונה (במקדש) - איז דאך פארשטאנדיק (במכ"ש פון יעדער שבת), אז דער גילוי פון מושיען של ישראל ביום זה איז ביתר שאת וביתר עוז. וכמודגש אונך בסיום הפטרת שבת חזון: "ציון במשפט תפדה ושבי" בצדקה".

ג. דער עילוי הנ"ל פון שבת תשעה באב איז נאכמער בהדגשה אין דעם ענין האכילה ושת' שביום זה, ווען מ'האט די מצוה פון עונג שבת, "לענגו בעונג אכילה ושת'"²⁷, "דגים גדולים..בשר ויין"²⁸, ביז אז אפילו בנוגע צו דער סעודה שלישית (בתשעה באב שחל בשבת), די סעודה מפסקת - איז דער דין²⁹ אז "אוכל בשר ושותה יין בסעודה המפסקת ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו".

דערפון זעט מען, אז אין א יום תענית שחל בשבת איז נישט בלויז פאראן שלילת העינוי דורך העדר אכילה ושת', נאר אויך ובעיקר - די שמחה ותענוג וואס איז דא אין אכילת בשר שמן ושתית יין ישן ויש לומר, אז אין א יום תענית שחל בשבת דארף מען מוסיף זיין אין דעם נאכמער ווי בשאר שבתות השנה, כדי שולל זיין דעם קס"ד פון דעם יום התענית²⁹.

און דער ביאור בזה איז - ווי גערעדט מערערע מאל³⁰ - אז בפנימיותו איז א תענית אן ענין טוב - "יום רצון לה"³¹. און די כוונה פנימית פון די תעניות איז - אז עס זאל נתגלה ווערן זייער ענין טוב, יהפכו ימים אלו "להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה", ווי עס וועט נתגלה ווערן בגאולה

"און "מחשבתן של ישראל" איז אויך "קדמה לתורה", מחק תיבת "אידן"

"ווייל תורה איז געגעבן געווארן צוליב אידן", מחק תיבת "אידן"

"קען מען דאך נישט זאגן, אז שבת זאל ח"ו דוחה זיין דעם ענין נעלה", הדגיש תיבת "שבת"

"ובפרט אז מ'איז דאס מבאר מיט א משל פון א לבוש ובגד", הדגיש את התיבות "א משל"

טוב, יהפכו ימים אלו להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה, ווי עס וועט נתגלה ווערן בנאלה האמיתית והשלימה. און דער ענין פנימי³¹ א תענית שטייט בגלוי ווען דער תענית איז חל ביום השבת - וואס דעמולט ווערט נדחה נאר דער ענין הצום, אבער נישט דער ענין טוב ("יום רצון לה"), ואדרבה: וויבאלד אז שבת איז א יום רצון, "חמדת ימים אותו קראת", און מצוה לענגו כו', און ס'איז א טאג פארבונדן מיט דער גאולה (הנ"ל) - איז דער "עת רצון" פון דעם תענית דעמולט ביתר שאת וביתר עוז, און דער תענית איז דעמולט אזוי ווי א "יום טוב ויום ששון ושמחה", מעין ובדוגמת ווי עס וועט זיין בימות המשיח. ביז אז דחיית התענית ע"י שבת גיט דעם כח אויף איין דוחה זיין לגמרי (בימות המשיח), ווי אונטערשטראכן במיוחד בא תשעה באב שחל להיות בשבת "ודחינהו לאחר השבת ואמר רבי הואיל ונדחה ידחה"³¹.

ויש לומר, אז דאס שטייט נאכמער בהדגשה אין סעודת תשעה באב שחל בשבת - ווארום בתשעה באב איז דא דער גילוי פון לידת המשיח (כנ"ל), ובפרט אחרי חצות היום, בזמן תפלת מנחה (ווען "נולד המשיח"), ובפרט אין דער סעודה מפסקת - די סעודה שלישית פון דעם שבת, ווייל די סעודה שלישית בכל שבת איז דאך פארבונדן³² מיט דער סעודה דלעתיד לבוא, סעודת בשר לויחן ושור הבר ושתיית יין המשומר³² (א סעודה גשמית³³), ועאכ"כ די סעודה שלישית (די סעודה המפסקת) פון שבת תשנה באב, ווען "נולד המשיח"³⁴.

ד. ויש לומר נאכמער, אז ווען תשעה באב איז חל בשבת און דער תענית איז נדחה לעשרי האט מען מעין המעלה פון תשיעי ועשרי בתשרי (ערב יום הכפורים ויום הכפורים) - כדברי חז"ל³⁵ "כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשרי".

ובקהדים די שייכות פון תשעה באב מיט יום הכפורים:

ד"י צומות - וועלכע זיינען אלע מדברי קבלה ומדרבנן - האבן א שייכות, זיי זיינען מעין און ווערן נמשך פון דעם צום יום הכפורים וואס איז מן התורה. כידוע אז אלע מצוות מדרבנן זיינען "כעין דאורייתא"³⁷, ביז אז זיי זיינען "יוצאות ונמשכות ממצות התורה" (דוגמתן)³⁸.

צווישן די ד' צומות גופא איז תשעה באב דער סאמע-ענלעכסטע צו יוה"כ פ - "אין בין תשעה באב ליום הכפורים כו"³⁹, "תשעה באב לילו כיזמו לכל דבר כו' ובין השמשות שלו אסור כיוה"כ פ"⁴⁰. ובפרט ע"פ דברי חז"ל⁴¹, אז מ'פארגלייבט דער יום טוב פון ט"ו באב - וואס קומט אלס א תיקון אויף די דברים שאירעו בתשעה באב ("יום"⁴² שכלו בו מתי מדבר⁴³, ווען ס'האט זיך געענדיקט די גזירה פון די מתי מדבר וואס איז געווען בתשעה באב⁴⁴) - מיט יום הכפורים - "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים כו".

ובפנימיות הענינים⁴⁵: דער גודל העילוי פון תשעה באב, דער זמן פון לידת המשיח (וואס בזמן הגלות שטייט עס בהעלם) קומט ארויס בגילוי בחמשה עשר באב, ווען קיימא סיהרא באשלמותא⁴⁶, עס ווערט די עלי' ושלימות אין דער לבנה (ספירת המלכות), בחי' דוד מלכא משיחא (ווי מ'זאגט אין קידוש לבנה), נאך דעם גודל הירידה והעלם שבזה בתשעה באב (בזמן הגלות), וואס איז "על מנת שיבוא ארי' במזל ארי' ויבנה אריאל". ומעין גילוי זה האט מען אין שבת תשעה באב - ווען עס שטייט בגלוי נאר דער טוב פנימי (לידת המשיח) אין תשעה באב. און דעריבער "לא היו ימים טובים

(אין)

מחק את השורה "טוב, יהפכו ימים אלו להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה", ווי עס וועט נתגלה ווערן בנאלה" שונכפלה מעמוד הקודם

"דער ענין פנימי און א תענית", תיקן ל"דער ענין פנימי פון א תענית"

"וויבאלד אז שבת איז א יום רצון", הוסיף "וויבאלד אז יעדער שבת איז א יום רצון"

"סעודת בשר לויחן שור הבר ושתיית יין המשומר", מחק תיבת "בשר"

"און דעריבער "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב", הוסיף "און (אויך) דעריבער"

לישראל כחמשה עשר באב – צוליב דעם גודל העלי' פון ט"ו באב, "שאז מאיר מעין גילוי דלעתיד שאין בו הפסק"⁴⁷, פארבונדן מיט דעם בנין בית המקדש⁴⁸.

און דערפאר פארגלייכט מען דעם גודל הוי"ט פון חמשה עשר באב מיט יוהכ"פ – ווייל אין דעם "אחת בשנה" פון יוהכ"פ – פארבונדן מיט דעם גילוי פון יחידה (משיח, בחי' יחידה הכללית) – ווערט אויך די עליית המלכות בפנימיות עתיק, "שהוא ג"כ מעין דלעתיד"⁴⁹ (פארבונדן אויך מיט דעם בית המקדש⁵⁰).

ולחוסף, אז דער סיום פון די "שבעה דנחמא" (וואס קומט נאך תשעה באב) איז בראש השנה⁵⁰ ("מאחר תשעה באב עד ראש השנה"⁵¹), וואס שלימות פון ר"ה איז – ביוהכ"פ⁵² (ר"ה בבחי' פנימיות⁵³). און יוהכ"פ איז "יום חתונתו זה מתן תורה (דלוחות האחרונות) – דער סיום פון די ארבעים יום האחרונים פון משה בהר, וועלכע האבן זיך אנגעהויבן בר"ח אלול, נאך די מ' ימים אמצעיים מ"ז תמוז עד ר"ח אלול (כולל תשעה באב וט"ו באב)⁵⁴.

וע"פ המדובר לעיל, אז בשבת תשעה באב ווערט נתגלה דער טוב פנימי וגודל העילוי פון תשעה באב (מעין פון יהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים בגאולה האמיתית והשלמה) – קומט אויס, אז תשעה באב עצמו האט אין זיך ע"ד הגילוי פון יוהכ"פ (נאר בומן הגלות שטייט עס בהעלם אין די יארן ווען תשעה באב קומט אויס בימי החול).

ה. ע"פ דער שייכות הנ"ל פון תשעה באב מיט יוהכ"פ – יש לומר, אז דאס וואס עס שטייט בנוגע צו יוהכ"פ אז "כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי", איז ומעין זה דא בקביעות שנה זו ווען תשעה באב איז חל בשבת, וואס דעמולט איז דא דער "האוכל ושותה בתשיעי" (בתשיעי באב) צוליב מצות עונג שבת וואדרכה, מיט א הוספה (כנ"ל), וי"ל ע"ד די אכז"ש בתשיעי וואס דארף זיין "כפי שיעור ב' ימים ערב יוהכ"פ ויוהכ"פ", וואס דורך דעם איז "מעלה עליו הכתוב" – דער כתוב (תורה) אליין טוט אויף אין אים (אין דעם אוכל) אן עלי' (מעלה עליו הכתוב), און אן עלי' "כאילו התענה תשיעי ועשירי", ער האט די מעלה (דורך אכילה ושת' בתשיעי) פון "התענה" – מעין עוה"ב וואס "אין בו לא אכילה ולא שתי" – "תשיעי ועשירי", צוויי טעג.

נאכמער: וויבאלד אז "אחכה לו בכל יום שיבוא", שיבוא בכל יום, ביום זה ממש (שבת תשעה באב ה'תנש"א), וואס דעמולט וועט דער תענית אינגאנצן נדחה ווערן, און תשעה באב וועט זיין א יום טוב גדול – איז פארשטאנדיק אז דער "מעלה עליו הכתוב" (די עלי') וואס קומט דורך "האוכל ושותה בתשיעי" (מעשינו ועבודתנו בתשעה באב זה) באשטייט גיט פון "התענה (תשיעי ועשירי)", ווארום עס וועט זיין אכילה ושת' אויך בעשירי באב⁵⁵, און די אכילה ושת' וועט אין זיך האבן א מעלה גדולה ביותר, ובפרט אז דאס וועט בפשטות זיין פארבונדן אויך מיט חנוכת ביהמ"ק השלישי, שירד למטה תיכף ומיד ממש⁵⁶, ע"ד – און נאך מער – ווי די מעלה וזכות פון דער אכילה ושת' ביוהכ"פ (עשירי בתשרי) בחנוכת בית ראשון⁵⁷. וובמכ"ש וק"ו, ווארום בימות המשיח וועט אינגאנצן בטל ווערן דער תענית פון תשעה באב (משא"כ דחיית התענית ביוהכ"פ בחנוכת בית ראשון איז געווען נאר א הוראת שעה).

"איז מעין זה דא בקביעות שנה זו", הוסיף "איז ע"ד ומעין זה דא בקביעות שנה זו"

"וויבאלד אז "אחכה לו בכל יום שיבוא", שיבוא בכל יום, ביום זה ממש", הוסיף "וויבאלד אז "אחכה לו בכל יום שיבוא" כולל אויך "שיבוא בכל יום", ביום זה ממש"

"ווארום עס וועט זיין אכילה ושת' אויך בעשירי באב", הוסיף "ווארום עס וועט דאמאלס זיין אכילה ושת' אויך בעשירי באב"

ולהוסיף, אז בקביעות שנה זו (ווען ס'איז דא דער "האוכל ושותה בתשיעי") איז עשירי באב ביום אחד בשבוע - וואס איז בדוגמת יום אחד הראשון (פון מעשה בראשית) - ווען "הקב"ה ה' יחיד בעולמו"⁵⁸; און אויב משיח קומט תיכף ומיד ממש, וועט מארגן, יום אחד עשירי באב, מאיר זיין בתכלית הגילוי אחדותו ית' - ע"ד דער גילוי פון "אחת בשנה" פון עשירי בתשרי (יחידה וואס איז פארבונדן מיט יחיד שלמעלה⁵⁹) - "והי' ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד"⁶⁰. וי"ל אז דאס איז אויך מתאים לזה וואס יום עשירי בחודש איז פארבונדן מיט "העשירי יהי' קודש"⁶¹, קדש מלה בגרמי'.

ו. ויש להוסיף, אז בקביעות שנה זו, ווען תשעה באב איז חל בשבת, און אויך די התחלה פון די "בין המצרים" (שבעה עשר בתמוז) איז חל בשבת (און דער תענית איז נדחה) - קומט אויס אז די התחלה און דער סיום פון די "תלתא דפורענותא" איז ניט מיט אן ענין של פורעניות ח"ו, נאר אדרבה - מיט א יום השבת, "חמדת ימים", ומצוה לענגו כו', און וויבאלד אז "אחכה לו בכל יום שיבוא" וועט מארגן אויך ניט זיין קיין תענית (און אפילו אויב משיח וועט זיך ח"ו פארהאלטן, איז דאס א תענית מחוץ פון די "תלתא דפורענותא" וועלכע האבן זיך שוין געענדיקט מיט שבת).

ויש לומר, אז דאס ברענגט ארויס בגלוי אויך דעם תוכן פנימי פון די "תלתא דפורענותא" - ווי דאס איז כנגד די ג' מוחין⁶² [נאר בזמן הגלות שטייען די ג' מוחין בעולם ובהסתלקות⁶³], ווי דאס וועט נתגלה ווערן בשלימות בגאולה האמיתית והשלמה, ווען ס'וועט זיין דער כיבוש פון אלע עשר ארצות - נוסף צו די שבע ארצות, כנגד בירור הו' מדות, אויך די ג' ארצות פון קיני קניזי וקדמוני, כנגד די ג' מוחין⁶⁴. ואדרבה: וויבאלד אז דער גילוי פון די ג' מוחין קומט ארויס לאחרי ההעלם, איז דאס ביתר שאת וביתר עוז, כיתרון האור מן החושך⁶⁵.

ויש לקשר זה אויך מיט די פרשיות השבוע פון די "דריי וואכן" - פינחס, מטות-מסעי, דברים: דער צד השווה פון די דריי פרשיות איז, אז אין זיי רעדט זיך וועגן חלוקת הארץ: בפ' פינחס - "לאלה תחלק הארץ בנחלה גו' אך בגורל יחלק את הארץ"⁶⁷; בפ' מטות - בקשת בני גד וראובן "יותן את הארץ הזאת לעבדיך לאחווה...מעבר הירדן מזרחה"⁶⁸, ובפ' מסעי - "זאת הארץ אשר תפול לכם בנחלה גו' אשר תתנחלו אותה בגורל גו"⁶⁹; און בפ' דברים - בהתחלת הפרשה, "פנו וסעו לכם וכואו הר האמורי ואל כל שכניו וגו' ארץ הכנעני והלבנון עד הנהר הגדול נהר פרת", "ראה נתתי לפניכם את הארץ בואו ורשו את הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם גו"⁷¹, און בסיום הפרשה, כיבוש ארץ סיחון ועוג ונתינתה לבני גד ובני ראובן⁷².

ובפרטיות יותר - רעדט זיך אין די דריי פרשיות וועגן חלוקת הארץ כולה, ניט נאר בעבר הירדן מערבה, נאר אויך בעבר הירדן מזרחה (נחלת בני גד ובני ראובן), וואס דאס איז געווען די התחלה פון כיבוש וחלוקת ארץ ג' אומות קיני קניזי וקדמוני, "אדום ומואב ועמון"⁷³..(שעתידיים להיות ירושה לעתיד⁷⁴). ויש לומר, אז אין דעם זיינען מרומז די ג' מוחין וואס קומען צוזאמען מיט די ו' מדות (כיבוש ו' ארצות מעבר הירדן מערבה) אין די ג' שבתות פון די "דריי וואכן" (ווען מ'לייענט די דריי פרשיות בשנה זו) וואס פירן אריין אין די "שבע דנחמא" שלאחרי זה.

ובעבודת האדם באדייט עס די עבודה פון "מאך דא ארץ ישראל"⁷⁵ - כיבוש וחלוקת חלקו בעולם,

און מאכן דערפון "ארץ ישראל", א דירה לו יתברך בתחתונים⁷⁶, ובתכלית השלימות - במחשבה דיבור ומעשה, אלס הכנה צו עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות⁷⁷, כמדובר לעיל⁷⁸.

ו. ויש לומר, אז דער ענין פון גילוי המשיח בתשעה באב (במנחה), און ווי ס'איז פארכונדן מיט דער עבודה אין ארץ ישראל - איז נאכמער בהדגשה אין דער פרשה וואס מ'לייענט בתפלת מנחה פון דעם שבת תשעה באב (שבת חזון), פ' ואתחנן:

לויט דעם כלל אז התורה היא נצחית⁷⁹ און תורה מלשון הוראה⁸⁰, אלע ענינים אין תורה ויינען נצחיים לעולם ועד, און גיבן ארויס הוראות נצחיות צו אידן בכל זמן ובכל מקום - ווערט די שאלה: וואס איז די הוראה נצחית פון "ואתחנן אל ה'", תפלת משה צו דעם אויעבערשטן ער זאל אריינגיין אין ארץ ישראל, א תפלה ובקשה וואס איז דעמולט ניט מקיים געווארן, ובמילא איז דאס לכאורה בגדר פון "מאי דהוה הוה"⁸¹, למאי נפק"מ איצטער די תפלה ובקשה של משה?

איז דער ביאור אין דעם: ס'איז מוכן ופשט אז תפלתו של משה בלייבט אלעמאל בתוקף און וועט זיכער מקיים ווערן, במכ"ש פון דער תפלה פון יעדער צדיק ונבמכ"ש דערפון וואס "צדיק גזור והקב"ה מקיים"⁸², עאכ"כ תפלתו של משה רבינו (וואס אפילו מעשה ידי ויינען נצחיים, עאכ"כ תפלתו לה'), ובפרט אז משה האט אויף דעם מתפלל געווען תקט"ו (כמנין "ואתחנן") תפלות⁸³. אילו זכו וואס תפלת משה דעמולט מקיים געווארן, און ער וואלט אריינגעפירט אידן אין ארץ ישראל, און געבויט דעם בית המקדש, און דעמולט וואלט דאס געווען א בית נצחי, בגאולה הנצחית - די גאולה שלימה, כמבואר בספרים⁸⁴.

מפני סיבות שונות איז תפלת משה דעמולט ניט מקיים געווארן בפועל בעוה"ז הגשמי (צוליב די גזירה וואס איז דאן געווען אז משה דארף בלייבן מיט בני דורו אין מדבר, כדלקמן), אבער ויינענדיק א תפלה פון משה (און נאך תקט"ו תפלות) וועט זי זיכער מקיים ווערן בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואס "גואל ראשון (משה) הוא גואל אחרון"⁸⁵, און ער פירט אריין אלע אידן אין ארץ ישראל, בגאולה שאין אחר' גלות⁸⁶, ובבנין ביהמ"ק השלישי, בית נצחי.

קומט דערפון אויס, אז תפלתו של משה איז קיים לעולם און פועלת פעולתה, נאר ניט בזמן ההוא, נאר לאחרי זמן - ווען עס קומט די גאולה נצחית, און משה - גואל ראשון הוא גואל אחרון - פירט אריין אלע אידן אין ארץ ישראל.

ח. עפ"ז וועט מען אויך פארשטיין די הוראה נצחית דערפון בכל הדורות:

משה האט אנגעהויבן זיין תפלה זאגנדיק⁸⁷ "אתה החילות להראות את עבדך - פתח להיות עומד ומתפלל"⁸⁸, ד.ה. אז "אע"פ שנגזרה גזירה ואז משה זאל ניט אריין אין ארץ ישראל, אמר לו, ממך למדתי שאמרת לי ועתה הניחה לי וכי תופס הייתי כך אלא לפתוח פתח שבי הי' תלוי להתפלל עליהם, כמו כן הייתי סבור לעשות עכשיו"⁸⁹, "אתה אין מי שימחה בידך אם תמחול לי ותבטל גזירתך".

ווארום, היות אז עס רעדט זיך וועגן אריינגיין אין ארץ ישראל און ברענגען די גאולה שלימה פאר אלע אידן - איז הגם אז ער האט געוואוסט וועגן דער גזירה, אז משה דערפון ניט מתפלל געווארן, און האט ווייטער געטאן כל התלוי בו: צו מתפלל זיין, און נאכאמאל מתפלל זיין און

"וועט זי זיכער מקיים ווערן בגאולה האמיתית והשלימה", הוסיף "וועט זי זיכער מקיים ווערן נאר שפעטער - בגאולה האמיתית והשלימה"

"איז משה", תיקן "אז האט משה"

מחק את התיבות "דערפון ניט מתפלל געווארן, און האט"

"ווייטער געטאן כל התלוי בו", הוסיף ":

"ובמילא איז דאס לכאורה בגדר פון "מאי דהוה הוה", למאי נפק"מ איצטער די תפלה ובקשה של משה? מחק את התיבות "למאי נפק"מ איצטער די תפלה ובקשה של משה"

"וואס אפילו מעשה ידי נצחיים", הדגיש את התיבות "מעשה ידי"

"אילו זכו וואס משה", תיקן "אילו זכו וואלט משה"

ווידער אמאל מתפלל זיין, ביו - מתפלל זיין תקט"ו תפלות נאדער א תפלה וואס גייט דורך אלע ט"ו פעמים ת"ק דרגות פון סדר השתלשלות, בין רקיע לרקיע פון די שבעה רקיעים ובין רקיע לארץ⁸⁹ - אפשר וועט ער פועל'ן אז דער אויבערשטער זאל מבטל זיין די גזירה און אים לאזן אריינפירן אידן אין ארץ ישראל.

נאכמער: אפילו לאחרי וואס דער אויבערשטער האט אים געזאגט "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה"⁹⁰ - איז א ספק גדול צי משה האט כביכול אויך אויף דעם געפאלגט, ווארום ס'איז דאך דא דער כלל אז "כל מה שיאמר לך בעה"ב עשה חוץ מצא"⁹¹, איז אפילו ווען דער בעה"ב אמיתי (דער אויבערשטער) הייסט משה'ן "צא", "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" - איז מסתבר זאגן, אז משה האט זיך מוסר נפש געווען און ממשיך געווען בעטן און מתפלל זיין ער זאל אריינגיין אין ארץ ישראל וביחד עם זה כפשוט, אז דאס זאל ח"ו ניט שאטן א צווייטן אידן, יהושע בן נון, וועמען דער אויבערשטער האט שוין קובע געווען פריער ער זאל אריינפירן אידן אין ארץ ישראל:

און אפילו אויב משה האט געקענט פועל'ן ע"י תפלתו ער זאל אריינגיין אין ארץ ישראל (און זיכער האט ער דאס געקענט פועל'ן, במכ"ש מתפלת כל צדיק כנ"ל) - איז אבער זייענדיק א רועה ישראל אמיתי, איז אן אמת'ער רבי, אן אמת'ע מלמד תורה לישראל - גייט ניט ארויס פון גלות איבערלאזנדיק דארט זיינע תלמידים (ווי דער דין איז, אז "תלמיד שגלה כו' מגלין רבו עמו"⁹²), נאר די שלימות פון זיין גאולה באשטייט דערפון וואס צוזאמען מיט אים ווערן נגאל אלע זיינע תלמידים (במכ"ש פון דעם קצה ההפכי, אז "הרב שגלה מגלין ישיבתו עמו"⁹²). און במילא איז פארשטאנדיק, אז תפלת משה צו אריינגיין אין ארץ ישראל האט אין זיך כולל געווען, אז אויך די אידן פון זיין דור (דור דיעה), דור המדבר, זאלן מיט אים אריינגיין אין ארץ ישראל אין דער גאולה שלימה.

דערפון האט מען אויך דעם לימוד לדורות - בנוגע צו אתפשטותא דמשה שבכל דור ודור⁹³, ביו משה שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועד"ו בנוגע צו בחי' משה וואס איז דא אין יעדער איד⁹⁴ - אז ניט קונדיק אויף די תפלות ובקשות וואס זיינען געווען ביו איצטער, דארף מען נאכאמאל און ווידעראמאל מתפלל זיין און בעטן בא דעם אויבערשטן "עד מתי"⁹⁴...

און ס'איז א זיכערע זאך אז די תפלה ובקשה ווערט מקיים, און תיכף ומיד ממש - ובאופן פון "מתנת חנם" ("אתחנן", "אין חנון בכל מקום אלא לשון מתנת חנם"⁹⁶), שלא בערך צו דער עבודה - קומט די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "גואל ראשון הוא גואל אחרון", און אלע אידן גייען אין ארץ ישראל, אין דער גאולה נצחית, און עס קומט אראפ דער ביהמ"ק השלישי הנצחי וואס איז עומד מוכן ובנוי למעלה⁹⁷.

ט. דער ענין איז נאך שטארקער געפינענדיק זיך איצטער אין א בית משולש, א ביהכנס, ביהמ"ד און בית מעשים טובים וגמילות חסדים, ובמיוחד - פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משה שבדורנו - וואס דאס איז מעין והכנה צו דעם בית המקדש השלישי, וואס איז אויך א בית משולש⁹⁸: ביתי בית תפלה⁹⁹, בית תורה (מקום סנהדרין לעבן לשכת הגזית), און בית גמילות חסדים (וואס ווערט נמשך דורך הקרבת הקרבנות)¹⁰⁰.

"אן אמת'ע מלמד תורה לישראל", הוסיף "אמת'ער"

"די שלימות פון זיין גאולה", הדגיש תיבת "זיין"

"און בית גמילות חסדים (וואס ווערט נמשך דורך הקרבת הקרבנות)", העביר את סימון-הסוגריים שיהי' כתוב ("וואס ווערט נמשך דורך) הקרבת הקרבנות"

און אין דעם בית משולש גופא געפינט מען זיך איצטער אין א התועדות צוזאמען מיט כמה עשירות ישראל, "כרוב עם הדרת מלך"¹⁰¹, וואס נוסף לזה וואס יעדער איד איז א בעה"ב אויף כל המציאות, ועאכ"כ אויף זיין אייגענע מציאות און זיין אייגענע עבודה פון "אדם כי יקריבזמכם קרבן לה"¹⁰², "מכם" דוקא, און דורך דעם איז ער אויך מקריב כל עניני העולם (דצח"ם) וואס זיינען נכלל אין אים (און אין א קרבן) - איז דאס ביתר שאת וביתר עוז בשעת דאס קומט דורך כו"כ עשירות ישראל, וועלכע שטייען באחדות, וואס די אהבה ואחדות צווישן אידן איז מבטל סיבת הגלות, ובמילא - ווערט בטל דער מסובב (גלות), און עס קומט תיכף ומיד ממש די גאולה.

וכפרט אז דערצו איז דאס אויך דער זמן זכאי - שבת תשעה באב כונן תפלת מנחה, ווען עס ווערט א התגברות חדשה פון לידת משיח צדקנו, און דערצו נאך - אין דעם יאר ה'תשנ"א, ר"ת ה' תהי' שנת אראנו נפלאות, ב"ו די נפלאות פון דער גאולה האמיתית והשלמה (אויף וועלכע עס שטייט "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁰³).

איז דערפון אלעס מובן - אז די איצטיקע צייט און דער דאזיקער ארט איז א זמן ומקום הכי מסוגל אויף ביאת משיח צדקנו.

וכפשטות - אז א איד איז מאמין באמונה שלימה, אז משיח צדקנו, "מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כו"¹⁰⁴, און אלס "משיח ודאי" (דורך דעם וואס "עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל"¹⁰⁵) - קומט איצטער ממש אריין אין דעם בית הכנסת, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ער פירט אלע אידן בתוך כלל ישראל אין ארץ הקודש, אין ירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי,

וכאמור - תיכף ומיד ממש, ברגע זה ממש בשבת תשעה באב ה'תשנ"א, אזוי אז עשירי במנחם אב - עשירי יהי' קודש - ווערט שוין נהפך ליום טוב ולששון ולשמחה,

ועאכ"כ אחד עשר במנחם אב, וואס איז פארבונדן מיט "אחד עשר יום מחורב" (שבפרשתנו¹⁰⁶), בחי' אחד עשר פון מתן תורה בהר סיני (חורב), דער גילוי פון בחי' כתר (ביו פנימיות הכתר), ווי תורה איז בשרשה למעלה מעלה, למעלה פון די עשר ספירות, וביחד עס זה ווערט דערפון נמשך אין אלע עשר ספירות (אזוי אז מ'האט א "מהלך" פון "אחד עשר יום"), ובעבודת האדם - דער ענין פון ברכת התורה ("אשר נתן לנו את תורתו", תורתו של הקב"ה, "חמדה גנוזה"¹⁰⁷, ב"ו ווי אורייתא וקוב"ה כולא חד¹⁰⁸), וואס קומט פאר און ווערט דערנאך נמשך אין די פרטי עניני תורה וואס א איד לערנט (מיט זיינע עשר כחות הנפש). ועד"ז איז דא דער גילוי ביום אחד עשר בכל חודש, ועאכ"כ בחודש מנחם אב - וואס איז פארבונדן מיט דער גאולה (כנ"ל), און מיט דעם גילוי פון "תורה חדשה מאתי תצא"¹⁰⁹ - די שלמות הגילוי פון "אחד עשר יום מחורב", בחי' אחד עשר שבתורה חדשה פון "אתי", עצמותו ית', און באופן פון "תצא בכל הדרגות שלמותה מזה" עשר יום ימי שלישי שהוכפל בו כי טוב¹¹⁰, כפליים

ועאכ"כ אז מ'האט די גאולה אין די ימים שלאחרי זה, יום שלישי שהוכפל בו כי טוב¹¹⁰, און יום רביעי¹¹¹ לתושבי¹¹¹ (שתורה נקראת בשם תושבי¹¹²), וואס כפל איז פארבונדן מיט גאולה¹¹³, און יום רביעי¹¹⁴ ויום המשיח¹¹⁴ (שנת אראנו נפלאות), ווען קיימא סיהרא באשלמותא פון גאנץ חודש אב, וישראל

"און באופן פון "תצא" בכל הדרגות שלמותה מזה", הוסיף "און באופן פון "תצא" המשכה בכל הדרגות שלמותה מזה"

"ועאכ"כ אז מ'האט די גאולה אין די ימים שלאחרי זה, יום שני - כפליים דויהי ערב ויהי בוקר, יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, כפליים לתושבי (שתורה נקראת בשם תושבי), וואס כפל איז פארבונדן מיט גאולה, און יום רביעי בן זוגו דיום ראשון) און ויום חמישי (בן זוגו דיום שני) ויום ששי (בן זוגו דיום שלישי)

ועאכ"כ יום הששי זה - חמשה עשר באב"

"ווען עס ווערט א התגברות חדשה פון לידת משיח צדקנו", הוסיף "(לידת ומלך"

"אין דעם יאר ה'תשנ"א", תיקן ל"ה'תשנ"א"

"ר"ת ה' תהי' שנת אראנו נפלאות", תיקן ל"נפלאות אראנו"

"ווערט שוין נהפך ליום טוב ולששון ולשמחה", הוסיף "ווערט שוין קודש, נהפך ליום טוב ולששון ולשמחה"

"וואס קומט פאר און ווערט דערנאך נמשך", מחק תיבת "פאר"

דומין ומונין ללכנה¹¹⁴, והם עתידים להתחדש כמותה¹¹⁵.

י. הגם אז "אני מאמין" אז "הנה זה (משיח) בא" ביום זה ממש (כנ"ל) - האט די תורה אנגעזאגט א אידן, אז ער דארף שטענדיק טאן זיין עבודה כדבעי ובשלימות לויט מצבו בהוה, כולל - מאכן די הכנות מתאימות, און א הכנה רבתי, צו די עניני קדושה וואס ער דארף טאן מארגן און איבערמארגן ולאחר זמן.

און ווי ס'איז רגיל בהתוועדויות אלו וכי"ב, צו אננעמען החלטות טובות להוסיף בכל עניני תורה ומצוות, ובהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, און ס'איז נהוג צו מקדים ומוסיף זיין (פאר קבלת ההחלטות) - "טאמער משיח וועט זיך ח"ו פארהאלטן", ווארום "אחכה לו" שיבוא ביום זה ממש (כנ"ל), במילא באווארנט מען אז די החלטות טובות (פארבונדן מיט דער עבודה בזמן הגלות) איז "טאמער משיח וועט זיך ח"ו פארהאלטן".

ובאמת, איז אויך נאך ביאת המשיח, וועט בלייבן א חמשך פון דער תורה ועבודה (והחלטות טובות) בזמן הגלות, כידוע דער ביאור אין דעם מאחז"ל "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו"¹¹⁶, אז די הכנה און כלי צו די גילויים און דער עבודה אין גן-עדן ועד"ו אין דער גאולה, איז דורך "תלמודו בידו" בזמן הזה, וואס רובו איז פארבונדן מיט זמן ומקום הגלות, און דורך דעם "נעמט מען" די תורה אין גן-עדן און לע"ל (אע"פ וואס גן-עדן ועאכו"כ גאולה-איז היפך פון גלות). ועד"ו בנוגע צו כללות העבודה בזמן הזה, אז או "תכלית השלימות הזה של ימות המשיח ותחיית המתים כו' תלוי במעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות"¹¹⁷, ביז אז "גאולה" ווערט אויפגעמאכט דוקא דורך דער עבודה פון מגלה זיין דעם אל"ף פון אלופו של עולם אין "גולה" (גלות)¹¹⁸ (א"ת) וכוונע לפועל - החלטות טובות בקשר מיט ימים אלף

בהתאם צו דעם סיום פון הפטורת שבת חזון "ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה" - וואס "משפט" גייט אויף תורה¹¹⁹ (ה'תנ"ת) און "צדקה" גייט אויף כללות כל המצוות וועלכע זיינען נכלל אין מצות צדקה¹²⁰ - זאל מען בימים אלו מוסיף זיין אין לימוד התורה וקיום המצוות, ובמיוחד - מצות צדקה, אנהויבנדיק ביום שבת זה (באופן המותר), ועאכו"כ במוצאי שבת און ביום ראשון¹²¹ ובמוצאי יום ראשון, און אין די ימים שלאחרי זה.

און אין "משפט" (תורה) עצמו - איז בהמשך צו דעם וואס מ'האט גערעדט אין די התוועדויות שלפני זה, איז כאן המקום צו נאכאמאל מעורר זיין מחדש, אז טאמער משיח וועט זיך ח"ו פארהאלטן, זאל מען זען ממש זיין, און מיט א באנייטע חיות והתחזקות (בכל יום יהיו בעיניך חדשים¹²²), צו מאכן "סיומים" במסכתות הש"ס ("משפט") אין די "ניין טעג", כולל - ביום שבת קודש זה (און פארבינדן דעם סיום בשבת מיט א סעודה), און דערנאך - אויך במוצאי שבת וביום ראשון עשירי באב (באופן המותר), ועאכו"כ במוצאי יום ראשון,

און היות אז די ימים שלאחרי זה - ביז חמשה עשר באב - זיינען א המשך צו תשעה באב - איז טאמער משיח וועט זיך ח"ו פארהאלטן אין די ימים הבאים - איז מען מציע, אז מ'זאל ממשיך זיין מאכן "סיומים" אויך אין די ימים שלאחרי זה, ביז חמשה עשר באב, ועד בכלל. און פארבינדן דעם "סיום" (אין "משפט") אויך מיט א נתינה לצדקה. ובמקום המתאים - אויך פארבינדן דעם "סיום" -

"וועט בלייבן א המשך פון דער תורה ועבודה", הוסיף "וועט בלייבן און עס וועט זיין א המשך פון דער תורה ועבודה"

"דעם אל"ף פון אלופו של עולם אין "גולה" (גלות).", הוסיף "אין "גולה" (גלות), גאולה."

"בקשר מיט ימים אלה", תיקן ל"אלף"

"וואס משפט גייט אויף תורה (הלכות)", מחק תיבת "הלכות"

י"ו טבא לרבנן" - מיט א סעודה והתועדות.

ויש לפרסם זה בכל מקום האפשרי, סיי אין די ערטער וואו מ'האט דאס שוין מקיים געווען בימים שלפני זה - זאל מען דאס זען ממשיך זיין, און מיט א תוספת חיות וחיווק, ועאכ"כ אין די ערטער וואו דאס איז נאך נישט דערגאנגען - זאל מען דארט דערגרייכן און פועל'ן אז מ'זאל דארט אויך מאכן "סיומים", און מוסיף זיין אין "משפט" און "צדקה" בכלל.

יא. בקשר מיט חמשה עשר באב - יום הששי הבע"ל - איז כדאי אז מ'זאל מאכן בכל מקום ומקום א התועדות גדולה בשמחה גדולה, צוזאמענקלייבן אידן, אנשים נשים וטף, און רעדן דברי תורה, ומה טוב - מאכן א "סיום" מסכת, און געבן א נתינה לצדקה, און אננעמען החלטות טובות צו מוסיף זיין בכל עניני תורה ומצוות ובכל ענינים טובים.

והיות אז חמשה עשר באב קומט אויס ביום הששי (וואס דעמולט קען ווערן א שאלה בנוגע צו מאכן א התועדות), זאל מען מאכן די התועדות בליל ששי, און א התועדות גדולה בשמחה גדולה, וועט דאס אראפנעמען אלע שאלות.

ובהדגשה - א התועדות מתוך שמחה וטוב לבב, בהתאם צו דעם וואס "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב", ביז מיט א שמחה הכי גדולה, בדוגמא ווי שמחת נישואין, וואס דערמיט איז פארבונדן די שמחה וי"ט גדול פון ט"ו באב ("שבהן בנות ירושלים" וי"ג: בנות ישראל) יוצאות כי וחולות בכרמים כו"). ובפרט ע"פ מנהג ישראל אז בימים אלו (לאחרי תשעה באב), איז מען מרבה בשידוכין וחתונות בישראל (ובפרט אז דאס קומט לאחרי ההפסק בזה אין די "דריי וואכן").

יב. ולהוסיף, אז די קביעות פון חמשה עשר באב בשנה זו ביום הששי איז מרמז אויף דעם סיום העבודה פון אידן (אתם קרויים אדם¹²³, שנברא ביום הששי כנגד) האלף הששי, ערב והכנה צו דעם "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים", ביז באופן פון "מתנת חנם" (א גילוי שלא בערך), ע"ד ווי עס ווערט אויפגעטאן דורך "ואתחנן אל ה'".

ובפרט שטייענדיק באלף הששי עצמו, לאחרי "חצות" האלף¹²⁴, שנת ה'ת"ק, און לאחרי די פאר-שידענע קיצים וואס זיינען שוין דורך, בשנת תר"ח ושנת תרס"ו, ביז - די הכרזה פון נשיא דורנו "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה" (בשנות תש"א-תש"ג), וואס בשנים אלו איז אלץ מערער צוגעקומען אין גילוי פנימיות התורה. ובהמשך השנים איז אין דעם צוגעקומען מערער און מערער, ביז - הפצת המעינות חוצה בכל קצוי תבל, אפילו אין א פינה נידחת בעולם, און נישט נאר וואס דארטן האבן דערגרייכט די תוצאות פון הפצת המעינות חוצה, נאר אויך די מעינות פון פנימיות התורה אלץ גילוי. ויהי רצון, אז נאך פאר חמשה עשר באב, און נאך פאר די ימים שלפניו, ביז תיכף ומיד ממש - זאל שוין קומען די גאולה, און מ'וועט דעמולט פראווען די גרעסטע שמחה, א שמחה שלמעלה מכל מדידה והגבלה - די שמחה אויף דעם וואס ס'איז געקומען די גאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו,

און מ'וועט אויף דעם ברענגען א קרבן תודה אויף ארויסגיין פון דעם "בית האסורים" הכללי פון גלות (במכ"ש פון דעם וואס א יחיד איז מחוייב בקרבן תודה אויף דעם וואס ער גייט ארויס פון בית האסורים הפרטי שלו), "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם"¹²⁵ (ווי מ'זאגט פאר מנחה בערב שבת),

"יום טבא לרבנן", תיקן "יומא טבא לרבנן"
תיבת "כ"ב"

"אין "משפט" און "צדקה" בכלל", הוסיף "אין
"משפט" און אין "צדקה" בכלל"

"איז מרמז אויף דער סיום העבודה", תיקן "דעם"

"חמשה עשר באב קומט אויס ביום הששי",
הוסיף "חמשה עשר באב קומט אויס בשנה
זו ביום הששי"

"(אתם קרויים אדם, שנברא ביום הששי כנגד)
באלף הששי", העביר את סימון-הסוגריים שיהי
כתוב "כנגד ב)אלף הששי"

"לאחרי "חצות" האלף, שנת ה'ת"ק", הוסיף
"לאחרי "חצות" האלף, לאחרי שנת ה'ת"ק"

"זאל מען מאכן די התועדות בליל ששי",
הוסיף "בליל אור לששי"

[המשך מעמוד הקודם]

"נאר אויך די מעינות פון פנימיות התורה אליין", תיקן "פנימיות התורה אליין עצמם"

"אויף דעם וואס ער גייט ארויס פון בית האסורים", הוסיף "אויף דעם וואס ער - א יחיד גייט ארויס פון בית האסורים"

"ווי מ'זאגט פאר מנחה בערב שבת", הוסיף "ווי מ'זאגט פאר מנחה ביום הששי, ערב שבת"

די הודאה אויף אלע פיר ענינים וואס זיינען אלע פארבונדן מיט גלות - כמבואר אין די דרושי גאולה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר¹²⁶ ווי"ל אז דערמיט האט זיך אנגעהויבן דער "לאלתר לגאולה".

און מ'איז ממשיך די שמחה בימים שלאחרי זה, ביז אז מ'פאררועט דעם יום טוב גדול פון חמשה עשר - ולפני זה דער יו"ט גדול פון עשירי באב שיהפך לשמחה ימים שלאחרי זה - בשמחה גדולה שלמעלה מכל מדידה והגבלה, כהתאם להוראת חז"ל אז "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב", גרעסער פאר דער שמחה פון "מועדים לשמחה" אין די שלש רגלים (אע"פ וואס מ'איז דעמולט מקריב די שלמי שמחה מן התורה), און גרעסער אפילו פון דער שמחה "עד דלא ידע" פון פורים¹²⁷ און די שמחה פון שמחת תורה¹²⁸.

ועד"ו וועט מען דעמולט ממשיך זיין פראווען די אלע התועדויות ושמחות, ואדרבה - מיט א שמחה למעלה ממדידה והגבלה ("ווארום דוקא "אז-ימלא שחוק פינ"ו"¹²⁸), כולל אויך די שלימות בשמחת נישואין - כמ"ש¹²⁹ "עד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה כו",

ביז די גרעסטע שמחה אויף זיך נישואין פון כנסת ישראל און הקב"ה, בגאולה האמיתית והשלימה. וכאמור תיכף ומיד וממש, ביום זה ממש. ווארום, ווי גערעדט כ"כ פעמים, אז מ'האט שוין פארענדיקט אלע ענינים, און דער ביהמ"ק איז עומד ומוכן למעלה, ועד"ו בנוגע צו אלע ענינים - איז שוין "הכל מוכן לסעודה", מ'האט אלע ענינים פארטיק ווי אין א פארמאכטע תיבה און מ'האט אפגעגעבן די תיבה און זעם שליסל צו יעדער איד,

די איינציקע זאך אויף וואס מ'ווארט איז - אז א איד זאל געבן נאך א געשריי, מיט נאך א בקשה ותביעה און נאך א דערמאנונג: "עד חתי"?...!

און דורך דעם טוט ער אויף אז משיח צדקנו קומט אריין איצטער אין דעם ביהמ"ק, און נעמט אלע אידן דא בתוך כלל ישראל אין ארצנו הקדושה, ירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לביהמ"ק השלישי, און נאך בשבת חזון זה - איז מען זוכה צו "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים", ועוד והוא העיקר - תיכף ומיד ממש.

"עשירי באב שיהפך לשמחה", הוסיף "עשירי באב שיהפך לשמחה כו"

"דער שמחה "עד דלא ידע" פון פורים און די שמחה פון שמחת תורה", הוסיף "דער שמחה "עד דלא ידע" פון פורים און די שמחה פון שמחת תורה בשנים שעברו".

"ווארום דוקא "אז ימלא שחוק פינ"ו", הוסיף "אז -" והדגיש תיבת "ימלא"

"ביז די גרעסטע שמחה אויף דער נישואין", הוסיף "שמחה -" ותיקן "דעד די נישואין"

הערות

(י) בשעה 8:35 בערב נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לבית הכנסת ואמר שיחה. ואח"כ נתן לכאו"א שטר של דולר ע"מ לתת אותו (או חילופו) לצדקה ובהוספה מדילי. ואח"כ התפללו תפלת ערבית. ולאחרי התפלה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן ניגון הקפות דאביו ז"ל. המו"ל.

(1) עיקר הי"ב מהי"ג עיקרים - בנוסח "אני מאמין" שנדפס בכמה סידורים. וראה פיה"מ להרמב"ם פרק חלק. (2) שה"ש ב, ה. ובשהש"ר עה"פ. (3) יל"ש ירמי' רמז רנט. (4) ירמי' לא, יב. (5) בשלח טו, יז. (6) ראה לקו"ש חכ"ט ע' 10 ואילך.

(7) תוד"ה נפסל - מנחות כ, ב. ובכ"מ - נסמן בלקו"ש חכ"ב ע' 56 הערה 2. (8) ראה לקו"ש חכ"ג ע' 214. וש"נ. (9) שוהו גם שמו של משיח, כדלקמן בפנים.

(10) ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר פ"א, נא. וראה במדב"ר פי"ג, ה (בסופו).

(11) כידוע בנוגע לכל עניני קדושה, שביום השנה חוזרים וניעורים הענינים כפי שהיו בפעם הראשונה ביום זה, ואדרבה: בכל שנה - באופן נעלה יותר. וכידוע פירוש האריו"ל ב"הימים האלו נזכרים ונעשים" (ראמ"ז בס' תיקון שובב"ם, הובא ונת' בס' לב דוד להחיד"א פכ"ט). וראה גיטין רפ"ב. וראה גם מחצית השקל לשר"ע א"ח תסס"ח ס"י.

(12) ראה סד"ה אל תצר את מואב לאדמו"ר האמצעי (מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' קב). וראה יפה ענף (השלם) לאיכ"ר שם. (13) ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע לפני משה שם.

(14) שער הכוונות ענין ט"ב בסופו, הובא בכרכ"י א"ח סתקנ"ט אות ז.

(15) ירושלמי ברכות ואיכ"ר שם. וכ"ה בסנהדרין צו, ב.

(16) וזהו גם הטעם שאומרים ברכת הלכנה במצאי ת"ב "כי בס' באב נולד משיח" (פע"ח שכ"ג - כוונת ט"ב ובין המצרים בסופו. משנת חסידים סוף מס' תמוז ואב).

(17) ראה גם לקו"ש שבת חזון שנה זו ס"א. (18) פרש"י בראשית א, א. (19) ב"ר פ"א, ד. (20) ראה תדב"א פי"ד.

(21) השייכים להנהגת העולם ואוה"ע, ולא לישראל, כמ"ש (ירמי' י, ב) "אל דרך הגוים אל תלמדו ומאותו השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה", ואמחו"ל "אין מול לישראל" (שבת קנו, א. נדרים לב, א).

(22) ב"ר פי"א, ח. (23) כמאחז"ל ששבת "מיקדשא וקיימא" (ביצה יז, א), "קדש מלה בגרמי" (זח"ג צד, ב).

(24) מהרה"ח ר' הלל מפאריש בשם הרב מבאריטשוב נבג"ם - נעתקה באוה"ת נ"ך ע' א'צו בשוה"ג - על רשימת הצ"צ שם "מחזון תחזונה עינינו". נתבאר בלקו"ש ח"ט ע' 24 ואילך. חכ"ט ע' 18 ואילך. שיחת ש"פ דברים תשמ"ז. לקו"ש שבת חזון שנה זו.

(25) ולהעיר מהנהגת כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בתשעה באב, שהי' לובש הטלית - בבוקר - ופושטו כו" (שיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר - ספר המנהגים חב"ד ע' 47), והרי הטלית הוא לבוש שמעוטף בו ראשו ורובו. ואולי יש לקשר זה עם הגילוי דמשיח (וביהמ"ק השלישי) בתשעה באב גם בבחי' לבוש (מקיף הקרוב), ע"ד בגדי כהונה, ככפנים.

(26) ראה בארוכה לקו"ש חכ"ט שם. (27) שו"ע אדה"ז א"ח סרמ"ב ס"א. (28) שו"ע אדה"ז שם ס"ב. (29) שו"ע א"ח סתקנ"ט ס"י. (29*) ראה לקו"ש ח"ד ע' 1091.

(30) ראה לקו"ש י"ז תמוז (נדחה) תשמ"ח ס"ד ואילך. שיחת ש"פ בלק, י"ז תמוז (נדחה) תשמ"ח (ס' השיחות ע' 526 ואילך), שנה זו (תנש"א). ועוד.

(31) ישעי' נח, ה. (31*) מגילה ה, ריש ע"ב. וראה שיחות שבהערה הקודמת.

(32) ראה ב"ח א"ח סרצ"א ס"ה.

(32*) ראה ברכות לד, ב. פסחים קיט, ב. ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג. ועוד.

"ראמ"ז בס' תיקון שובב"ם", מחק "ראמ"ז"

"ומאותו השמים אל תחתו", תיקן "ומאותות השמים אל תחתו"

- (33) ראה לקו"ת ר"פ שמיני. תר"ח תולדות יב, ד ואילך. ספר הליקוטים דא"ח צ"צ ערך לע"ל ע' תרמו ואילך. וש"נ. ועוד.
- (34) ועפ"ו יש לומר בדיוק הלשון (דלעיל בפנים) בנוגע אכילת סעודה המפסקת "אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו", "כסעודת" (בכ"ף הדמיון) דייקא, כי סעודה דלע"ל דמיל"ה היא שלא בערך לסעודת שלמה בעת מלכותו.
- (35) יומא פא, ב. וש"נ. (36) ראה בארוכה שיחת צום גדלי' שנה זו ס"ב ואילך. (37) פסחים ל, ב. וש"נ.
- (38) אגה"ק סכ"ט: ז' מצוות דרבנן אינן נחשבות מצות בפני עצמן שהרי כבר נאמר לא תוסף (ראה יג, א), אלא הן יוצאות ונמשכות ממצות התורה וכלולות בהן במספר תרי"ג.

(*) וראה לקו"ש חט"ו ע' 138 הערה 8, וש"נ.

- (39) פסחים נד, ב. (40) רמב"ם הל' תעניות פ"ה ה"ו. וראה תוס' או"ח סתק"נ. (41) תענית כו, ב במשנה.
- (42) שם ל, ב בגמרא.
- (43) וכן שאר הטעמים בגמרא שם שייכים לתיקון המאורעות דתשעה באב - ראה לקו"ש חכ"ד ע' 51 ואילך. שיחת ט"ו באב תשמ"ו ס"ג. ועוד.
- (44) פרש"י ותוס' תענית שם, סע"ב - מאיכ"ר פתיחתא לג.
- (45) ראה אוה"ת ואתחנן ע' ב'קצו ואילך. נ"ך ע' א' צו"ו. ד"ה נחמו עת"ר (ע' רכא ואילך). (46) שמו"ר פט"ו, כו. וזח"א קנ, רע"א. (47) ד"ה נחמו עת"ר (ע' רל). וראה אוה"ת ואתחנן ונ"ך שם.
- (48) ראה חדא"ג מהרש"א משנה תענית שם, ש"טעמי שמחתו (דחמשה עשר באב)..תלויים בבנין המקדש".
- (49) ד"ה נחמו שם (ע' רלא). וראה אוה"ת שם.
- (50) ראה מפרשי המשנה תענית שם (רע"ב. רש"י על הרי"ף) ש"יום שמחת לבו זה בנין ביהמ"ק קאי על יוהכ"פ שבו נתחנן המקדש.
- (51) ולהעיר מהיש נוהגין שמחמשה עשר באב ואילך מברכים ומאחלים "כתיבה וחתימה טובה" (שהיא גם הגימטריא ד"חמשה עשר באב") - שער ישכר ענין יום תבר מגל דרוש ב. דרכי חיים ושלום סתרפ"ד.
- (52) רמב"ם סדר תפלות כל השנה בסופו.
- (53) ולהעיר גם, ש"ארי" (המזל דחודש אב) ר"ת "אלול, ראש השנה, יוהכ"פ, הושענא רבה" (של"ה ריש מס' ר"ה ריג, א). הובא באוה"ת נ"ך ע' תסו. ס"ע א"נז). וראה שיחת ט"ו באב תשמ"ו בסופו.
- (54) לקו"ת ר"ה(נח, א).
- (55) וראה שיחת ט"ו באב שם ס"ו ובהערה 83, שיל' שבט"ו באב מתחילה ההכנה ד"י חתונתו זה מתן תורה.
- (56) ורק "כאיילו התענה", שתה"ה המעלה ד"עוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתי", ביחד עם המעלה דסעודה לע"ל (ראה תשובות וביאורים ס"א בסופו בהערה).
- (57) ראה רש"י ותוס' סוכה מא, סע"א.
- (58) מ"ק ט, א. (59) פרש"י בראשית א, ה. (60) ע"ח שער דרושי אבי"ע פ"א. הובא בלקו"ת ראה כה, א.
- (61) זכרי' יד, ט. (62) בחוקותי כו, לב.
- (63) דרוש הרה"ח ר' הלל מפאריטש ד"ה איתא בפסיקתא כו' (י"ל בקופיר). וכנראה מיוסד על דרוש כ"ק אדמור הצ"צ.
- (64) והטעם לתלאת דפורענותא - אף שתלאת מורה על חזקה וקיום (ב"מ קו, ב. וש"נ) ששייך דוקא בקדושה, ולא בענין הפורעניות - יש לומר א' מהביאורים בזה: כדי שתה"ה שלימות ענין הבהירה, שהרי "זה לעומת זה עשה אלקים" (קהלת ז, יד), שבכל דבר שבקדושה (כולל ענין של חזקה בשלשה) יש לעומת זה; והכוונה היא

"כי סעודה דלע דמיל היא שלא בערך לסעודת שלמה בעת מלכותו", תיקן "כי סעודה דלעתל דמיל היא שלא בערך", והעביר את התיבות "היא שלא בערך לסעודת שלמה בעת מלכותו" שנכתבו בשורה בפ"ע למקומם

"המזל דחודש אב", הדגיש התיבות "דחודש אב"

"לקו"ת ר"ה נח, א", הוסיף "(נח, א)"

"ד"יו חתונתו זה מתן תורה", תיקן "ד"יום"

להפוך ה"זה" (דלעומת זה) לקדושה - זדונות נעשו לו כזכיות, עד זכיות ממש. וראה גם שיחת ש"פ מט"מ תש"נ.

- (64) רד"ה אל תצר את מואב - מאמרי אדהאמ"צ דברים בתחלתו. (65) קהלת ב, יג.
 (66) בהבא להלן - ראה גם שיחת י"ז תמוז וש"פ פינחס תש"נ ס"ה. (67) כו, נג. נה. (68) לב, ה. יט. (69) לד, ב. טו. (71) א, ויה. (72) ב, כד ואילך.
 (73) עי"ז ש"עמון ומואב טיהרו בסיתורן (גיטין לח, א. וש"ג) - ראה שיחת ש"פ חוקת תש"נ ס"ו. (74) פרש"י לך לך טו, יט. (75) אגרות קודש כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח א' ע' תפה ואילך. (76) תנחומא נשא טו. תניא פל"ו. (77) פסיקתא רבתי פ' שבת ור"ח. יל"ש ישעי' רמו תקג. ועוד. (78) שיחת ש"פ פינחס שנה זו.
 (79) תניא רפ"ו. ובכ"מ. (80) ראה רד"ק לתהלים יט, ח ועוד. (81) פסלחם קח, א. ובכ"מ. (82) תנחומא וירא יט. וראה שבת נט, ב. (83) דב"ר פ"א, י.
 (84) מגלה עמוקות אופן קפה (הובא בילקוט ראובני פ' ואתחנן). אלשיך, אוה"ח ועוד ריש פ' ואתחנן. שערי תשובה לאדהאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו. אוה"ח ואתחנן ע' סה. צג. ב' רא. ועוד.
 (85) ראה שמו"ר פ"ב, ד. וח"א רנב, א. ועוד. (86) ראה מכילתא בשלח טו, א. תוד"ה ה"ג ונאמר - פסחים קטו, א. (87) ואתחנן ג, כד. (88) פרש"י שם. (89) אוה"ח ואתחנן ס"ע קיג, ע"פ תוד"ה ורגלי - חגיגה יג, א. (90) ואתחנן ג, כו. (91) פסחים פו, ב. ועוד.
 (92) רמב"ם הל' רוצח ושמירת נפש פ"ו ה"א. (93) וח"ג רעג, א. (94) תניא רפמ"ב. (95) ראה שיחת ש"פ ויגש תשמ"ו. ועוד. (96) פרש"י ר"פ ואתחנן. (97) נסמן בהערה 56.
 (98) נוסף על זה שביהמ"ק השלישי כולל בתוכו גם בית ראשון ובית שני, "אלה פקודי משכן משכן", הב' מקדשות שנתמשכנו בשני חורבנין (פרש"י ר"פ פקודי) ויוחזרו לע"ל (כפשוטו ענין המשכון).
 (99) ישעי' גו, ו.
 (100) ראה בארוכה מכתב בין עשירי בשבט וט"ו בשבט תשמ"ו. שיחת ש"פ תרומה תשמ"ו. וש"נ. (101) משלי יד, כח. (102) ויקרא א, ב. (103) מיכה ז, טו. (104) רמב"ם הל' מלכים פ"ד ה"ד. (105) רמב"ם שם. (106) א, ב. (107) שבת פח, ב. (108) הובא בתניא פ"ד, פכ"ג. וראה וח"ב צ, ב. (109) ישעי' נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג. (110) פרש"י בראשית א, ו. (111) שמו"ר רפמ"ו. (112) סנהדרין כו, ב. וראה אגה"ק סכ"ב. (113) ראה ד"ה לך לך תרכ"ז, תרל"ל. (114) סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג. ועוד. (115) נוסח ברכות קידוש לבנה. (116) פסחים נ, א. קה"ר פ"ט, ת. (117) תניא רפ"ו. (118) ראה שיחת ש"פ אח"ק וש"פ אמור שנה זו. (119) לקו"ת ר"פ דברים. (120) תניא פל"ו (מח, ב).
 (121) להעיר שכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן שטרות של דולר על גנת לחלקן לצדקה - במוצאי שבת, ליל עשירי באב, לאחר אמירת איכה. וכן בעשירי באב לאחר תפלת מנחה, ופעם שלישית - לאחר השנייה לפני תפלת ערבית. החז"ל.
 (122) פרש"י יתרו יט, א. עקב יא, יג. תבוא כו, טו. (123) יבמות סא, רע"א. ובכ"מ. (124) ראה ס' השיחות תש"נ ח"א ע' 254. וש"נ. (125) תהלים קו, ת. (126) סה"מ תרפ"ו ד"ה ברוך הגומל הב' (ע' ריא ואילך).
 (127) מגילה ז, ב. (128) תהלים קכו, ב. (129) דרכי אחרונה. דגוסט 1926. רכ"מ נ"א.

"והכוונה היא להפוך ה"זה", הוסיף "והכוונה היא (על מנת) להפוך ה"זה"?"

"עד זכיות ממש", הוסיף "ועד זכיות ממש"

"רד"ה אל תצר את מואב", הוסיף "הנ"ל" ואח"כ מחק

"פסלחם קח, א", סימן בעיגול תיבת "פסלחם" וכתב: ?

"אלה פקודי משכן משכן", תיקן "המשכן משכן"

"שמו"ר רפמ"ו", תיקן "שמו"ר רפמ"ו"

"ראה ד"ה לך לך תרכ"ז תר"ל", הוסיף, "אחרי תרכ"ז"

"ברכה אחרונה דנוסח שבע ברכות נישואין", מחק תיבת "שבע"

מפתח

לזכות

הרוצה בעילום שמו

לזכותו ולזכות בני ביתו שיחיו

לבני חיי ומזוני וכולהו רויחי בגשמיות וברוחניות

ולנחת רוח חסידותי מכל יוצאי חלציו

ולהצלחה בשליחותם הק'

למעלה מן המשוער